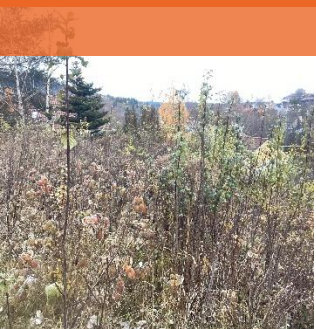
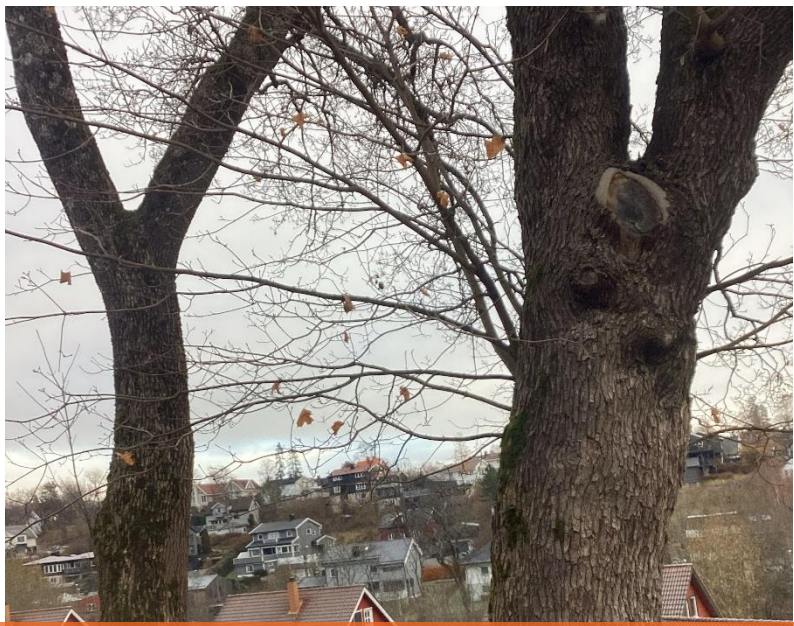

Biofokus

Naturkartlegging på Nordre Nes gård i Bærum kommune, Viken fylke

Line Klausen / Anders Thylén

Naturkartlegging på Nordre Nes gård i Bærum kommune, Viken fylke

Forfattere: Line Klausen / Anders Thylén

Publisert: 05.12.2023

Antall sider: 18 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Neslia AS

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Klausen, L., og Thylén, A. 2023. Naturkartlegging på Nordre Nes gård i Bærum kommune, Viken fylke. Biofokus rapport 2023-128. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Spisslønn fra nord / DN-Håndbok 13 kartlagte spisslønn / vegetasjonskratt i nordøst sett fra sør / vegetasjonskratt i nordøst sett fra vest / bjørk Foto: Line Klausen

Biofokus rapport 2023–128

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-298-8

Gaustadalléen 21

NO-0349 OSLO

Org.nr: 982 132 924

post@biofokus.no

www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Neslia AS foretatt naturfaglige registreringer av naturverdier på Nordre Nes gård, Neslia 46 og 48. Rapporten gir faglig funderte anbefalinger for bevaring av biologisk mangfold på tunet og en oversikt over forekomster av viktige biologiske livsmiljøer og fremmede arter. Planen baserer seg på feltbefaring og kjente data.

Arkitekt Anne Marie Løvf fra Løvseth og Partnere AS har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Line Klausen har vært prosjektansvarlig og ansvarlig for utarbeiding av rapport, med Anders Thylén som kvalitetsansvarlig. Biofokus takker for godt samarbeid med Anne Marie Løvf i prosessen med rapporten.

Oslo, 30.11.2023

Line Klausen

Nordre Nes tun. Foto: Line Klausen.

Sammendrag

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Neslia AS foretatt naturfaglige registreringer av naturverdier på Nordre Nes gård, Neslia 46 og 48, i forbindelse med ombygging. Fra før var det kartlagt to spisslønner etter DN-Håndbok 13. Det ble ikke registrert ytterligere naturtyper som oppfylte kriteriene til DN-Håndbok 13 eller forskriften om utvalgte naturtyper etter miljødirektoratets instruks 2023. Det ble likevel registrert flere trær og områder med biologisk verdi som ikke faller inn under gjeldende kartleggingsmetodikker. Kort om vurderingene:

- De to naturtypelokalitetene med spisslønn (BN00123944 og BN00123943) og en stor gammel bjørk ved inngangen til tunet utgjør de største biologiske kvalitetene på eiendommen.
- Det anbefales å unngå graving og kjøring med tunge kjøretøyer i rotsonene til de biologisk viktigste trærne.
- Dem som utfører ombyggingen bør være varsom med massehåndtering og deponering av jord for å unngå spredning av fremmedarter.
- Grunneier kan overveie en mulig skjøtsel av den delen av grunnen som har engpreget vegetasjon etter endt ombygging.

Innhold

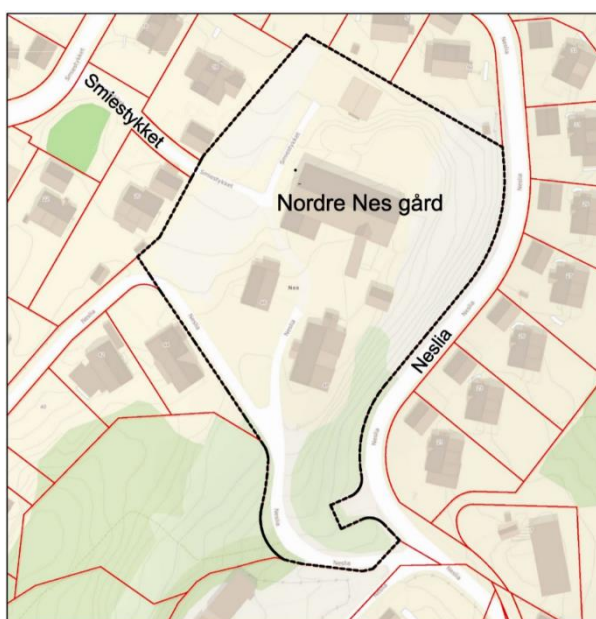
1	Innledning	6
1.1	Bakgrunn	6
1.2	Undersøkelsesområde og tidligere registreringer	6
2	Metode	6
2.1	Datainnsamling.....	6
2.2	Metode for naturtypekartlegging	7
2.3	Vurdering av planens virkninger på naturmangfoldet	7
2.4	Naturmangfoldloven	7
2.5	Behandling av data og prosjektets produkter.....	9
3	Resultater.....	9
3.1	Beskrivelse av undersøkelsesområdet	9
3.2	Artsmangfold	13
4	Vurdering av naturmangfoldet og planen	14
4.1	Konsekvenser av tiltaket	14
4.2	Forbedringspotensial for semi-naturlig eng.....	15
4.3	Håndtering av fremmede arter	15
5	Referanser	16
	Vedlegg 1. Kategorier for fremmede arter	17
	Vedlegg 2. Kategorier for rødlistearter	18

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Rapporten er skrevet som forarbeid til regulering av området Nordre Nes gård med adresse Neslia 46 og 48, Gnr 3 / Bnr 362. Den nye planen vil erstatte en del av reguleringsplan Nordre Nes med ID 1993003 der gårdsbebyggelse er regulert til bevaring (Løvseth Og Partnere As, 2023). Hensikten med reguleringen er å legge til rette for utvikling av låve og garasje til boligformål. I tillegg skal nåværende tun og deler av uteområdet tilrettelegges som fellesareal og lekeareal. Beskrevne naturverdier i denne rapporten vil bli inkorporert i planarbeidet til planens endelige avgrensning.

1.2 Undersøkelsesområde og tidligere registreringer

Nordre Nes gård (Figur 1) har tidligere vært en del av ett større gårdsområde, hvor deler av området nå er tilbygd og selve tunet nå står omkranset av boliger. To spisslønner er tidligere kartlagt av Asplan Viak d. 25.09.2021 i forbindelse med kartlegging av store, gamle trær i Bærum kommune. De to spisslønnene er kartlagt etter DN-håndbok 13. Det er ikke registrert arter (inkl. rødlistede arter og fremmedarter) fra før (Artskart, administrert av Artsdatabanken, nedlastet 01.12.2023).

Figur 1. Fra Løvseth Og Partnere As, 2023. Undersøkelsesområdet (Nord Nes gård) er markert med stiplet linje.

2 Metode

2.1 Datainnsamling

Kartleggingstema

Prosjektområdet er undersøkt for:

- Områder spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (viktige naturtyper) etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning, 2007) med tilhørende oppdaterte faktaark (Miljødirektoratet, 2015).
- Utvalgte naturtyper i henhold til [Naturmangfoldloven](#) og [Forskrift om utvalgte naturtyper](#).
- Rødlistede naturtyper i henhold til Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken, 2018b)

- Levesteder for rødlistearter. Rødlistekategorier følger gjeldende norsk rødliste (Artsdatabanken, 2021). Se vedlegg 1 for forklaring av kategorier.
- Forekomster av fremmede arter iht. Fremmedartslista 2023 (Artsdatabanken, 2023). Se vedlegg 2 for forklaring av kategorier.

Viktige datakilder

Tilgjengelige naturdatabaser og litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området, bl.a. Naturbase, Artskart og historiske flybilder.

Feltkartlegging

Feltkartlegging i området ble utført av Anders Thylén og Line Klausen d. 13. november 2023. Kartlegging foregikk i godt vær uten snødekke, men forholdsvis sent på året fra en botanisk synsvinkel. Det sene tidspunktet på året kan ha påvirket resultatet pga. fravær av plantearter.

2.2 Metode for naturtypekartlegging

Kartlegging etter Miljødirektoratets instruks

Prosjektområdet er undersøkt for utvalgte naturtyper i henhold til siste versjon av Kartleggingsinstruks for kartlegging av Naturtyper etter Natur i Norge (Miljødirektoratet, 2023a).

Kartlegging etter DN-håndbok 13

Metoden for naturtypekartlegging følger DN-håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning, 2007). Det henvises til denne og da spesielt kapitlene 2 - 6 for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvelgelse av naturtyper og verdisetting av dem. I forbindelse med revidering av DN-håndboka er det utarbeidet utkast til nye faktaark for alle terrestriske naturtyper (Biofokus, 2014; Miljødirektoratet, 2015), og disse er brukt som grunnlag for verdisetting.

2.3 Vurdering av planens virkninger på naturmangfoldet

Oppdraget gjelder ikke en konsekvensutredning (KU) i juridisk forstand. Det er gjort en enkel vurdering av påvirkning fra utbyggingsplanene, med utgangspunkt i retningslinjer, temaer og begrepsbruk fra Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941 (Miljødirektoratet, 2023b).

2.4 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven (Klima- og miljødepartementet, 2009) legger føringer for hvordan naturens mangfold skal hensyntas ved ulike typer planlagte tiltak. Nedenfor er paragraf 8-10 under kap. II (alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk) listet, og hver paragraf er kommentert med utgangspunkt i Biofokus rolle i planprosjektet.

§ 8.(kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

- Biofokus baserer sine vurderinger om arters bestandssituasjon på den norske rødlisten for truede arter (Artsdatabanken, 2021). Artsdatabankens oversikt over alle norske arters utbredelse i Artskart (Artsdatabanken og GBIF Norge, 2023), Miljødirektoratets oversikt over prioriterte arter i Naturbase (Miljødirektoratet, 2023b) og Naturindeks for biologisk mangfold (Jakobsen & Pedersen, 2020).
- Vi kartlegger artsmangfoldet og dokumenterer dette gjennom Artskarts løsninger.
- Biofokus baserer sine vurderinger om naturtypers utbredelse og økologiske tilstand på Artsdatabankens rødliste for truede naturtyper (Artsdatabanken, 2018b), Miljødirektoratets oversikt over forvaltningsrelevante naturtyper (inkludert rødlistede og utvalgte naturtyper) (Miljødirektoratet, 2023b), samt på vitenskapelige vurderinger av [økosystemenes økologiske tilstand](#).
- Vi avgrensner og vurderer naturtyper i henhold til Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging basert på beskrivelsessystemet NiN og/eller etter DN-håndbok 13 om kartlegging og verdisetting av biologisk mangfold. I tillegg finnes det store mengder informasjon fra biologiske undersøkelser gjennom flere tiår som vi bruker aktivt i våre vurderinger.

§ 9.(føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

- Det vil ikke være mulig i løpet av en enkelt undersøkelse å få en fullstendig oversikt over alle biologiske verdier i et utredningsområde.
- Biofokus bruker faglig skjønn for å avveie hvor detaljerte undersøkelsene trenger å være, samt bruker vår kunnskap om økologiske sammenhenger ved avgrensning og verdisetting av naturtyper, samt når konsekvensene av konkrete tiltak skal vurderes.
- Vi angir i rapporten noe om usikkerheten knyttet til registreringene, og om denne usikkerheten er akseptabel eller ikke. Vi vil foreslå tilleggskartlegginger dersom usikkerheten er for stor.

§ 10.(økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

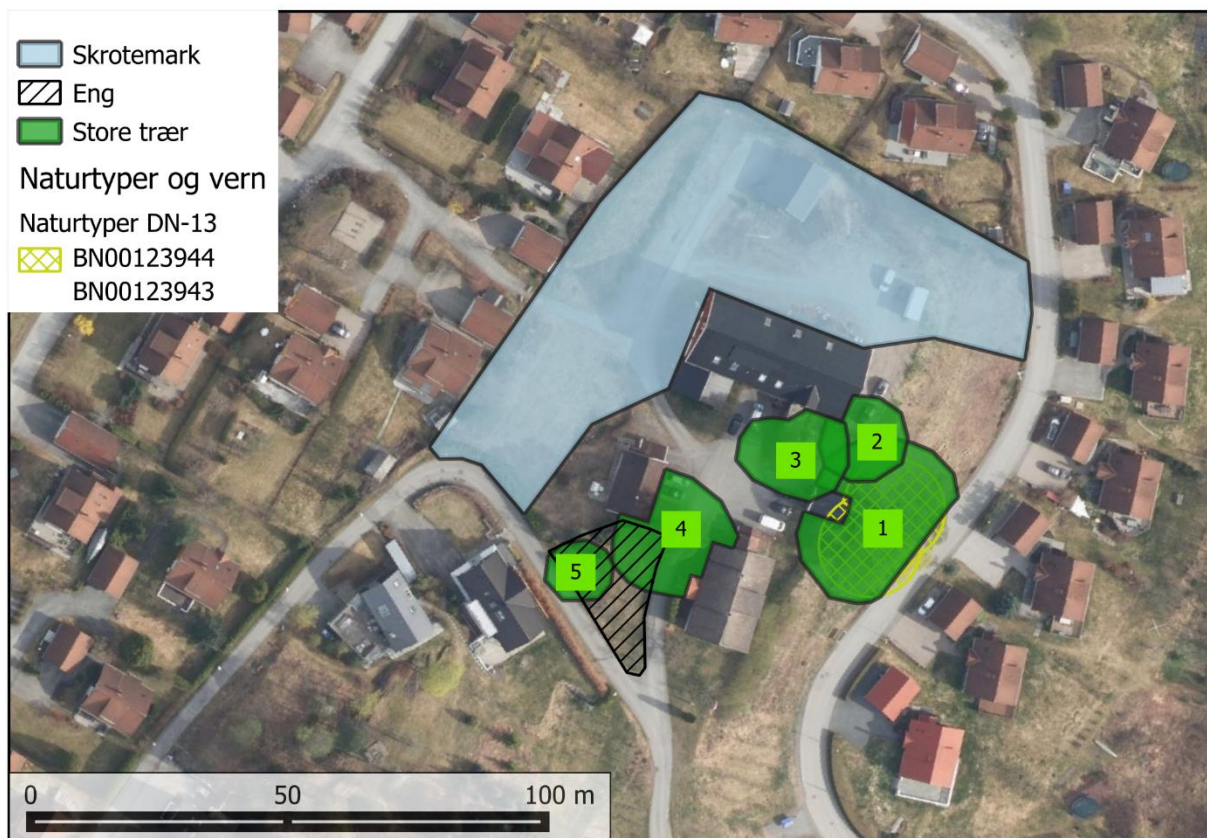
- Biofokus bruker de samme kildene som nevnt under «kunnskapsgrunnlaget», og gjør overordnede vurderinger av forekomster, trusler og økologiske sammenhenger på landskapsnivå og i et regionalt og nasjonalt perspektiv.
- Biofokus bruker digitale kart og flybilder for å se på utvikling over tid i et gitt område. Dette gir et godt grunnlag for å vurdere hvilken belastning økosystemet har vært utsatt for tidligere.

2.5 Behandling av data og prosjektets produkter

Rapporten fra oppdraget blir etter ferdigstillelse og godkjenning publisert i Biofokus sin rapportserie på vår hjemmeside. Alle artsdata fra prosjektet blir gjort tilgjengelige i Artskart via Biofokus egen artsbase (BAB). Naturtypedata blir levert Statsforvalteren/Miljødirektoratet for innleggelse i Naturbase.

3 Resultater

3.1 Beskrivelse av undersøkelsesområdet

Figur 2. Kartlagte naturverdier i prosjektområdet. Området i nord hadde store forekomster av invasive arter (blå). I sør ble det registrert flere engarter (stiplet). De grønne områdene viser de anslåtte rotsonene til bevaringsverdige trær (1-5), hvorav sone 1 er rotsonen til to DN-Håndbok 13 (DN-13) kartlagte trær.

Skrotemark

Den nordvestre delen av tunet har ingen biologisk verdi, og er sterkt påvirket av menneskelige aktiviteter. Fremmedarten kanadagullris (SE) (se vedlegg 1 for fremmedartskategorier) er utbredt på hele tunet, men især i området med skrotemark, Figur 2. I tillegg ble fremmedartene ullborre (SE), bladfaks (SE) og valurt (SE) registrert. Alle fire fremmedarter er vurdert som arter med svært høy risiko basert på invasjonspotensiale og økologisk risiko.

Eng

Den sørvestre del av tunet har preg av tidligere slått og beite. Det ble registrert flere blomsterarter tilknyttet eng, bl.a. gulmaure, ryllik, tiriltunge og tveskjeggveronika. Området har imidlertid ikke vært i hevd på lenge, hvilket ses i opphopningen av dødt gress og påvirkning av moderne gjødsel.

Enga er litt for liten og har for lite kvaliteter til å kartlegges som naturtype per i dag, men med skjøtsel ville naturverdien kunne øke.

Figur 3. Bilde av området med preg av semi-naturlig eng. Foto: Line Klausen

Store trær

Store, gamle trær forekommer spredt både i kulturlandskapet og boligområder i Bærum kommune. Hule trær, store trær og gamle trær kan alle være viktige habitater for sjeldne sopper, laver, moser og insekter. Om trærnes rotsystem skades, kan trærne svekkes og dø. Gravearbeid og ferdsel med tunge kjøretøy bør derfor ikke forekomme innenfor rotsonen til de trærne som ikke skal fjernes.

Sone 1. Spisslønner

Figur 4. Bilder av de to DN-Håndbok 13 kartlagte spisslønnerne i vestre delen av lokaliteten. T. v.: Bilde av kronen på den største spisslønneren. T. h.: De to spisslønner fra siden. Begge foto: Line Klausen

De viktigste naturverdiene på Nordre Nes gård er de to spisslønnerne som tidligere er kartlagt etter DN-Håndbok 13 (BN00123944 og BN00123943). Spisslønnerne er henholdsvis 209 cm og 242 cm i omkrets i brysthøyde (130 cm over bakken). Begge står fritt og åpent, og har en forholdsvis glatt og jevn bark. Den store spisslønneren er hårdt beskåret og har ingen døde greiner i trekronen – noe som er negativt for naturmangfoldet. Stor lindelav (LC) vokser på begge trær. Lokaliteten er vurdert som lokalt viktig (C-verdi).

Sone 2. Hul bjørk

En mellomstor, hul bjørk står skrått foran utenfor låven. Hule trær har økt naturmangfold pga. det habitat som oppstår inne i hullet. Bjørken har ikke sprekkebark, og ingen døde greiner i krona – noe som er negativt for naturmangfoldet.

Figur 5. Bilder av den hule bjørken foran låven. T. v.: Bilde av kronen. I midten og t. h.: Stammen sett fra forskjellige vinkler. Alle foto: Line Klausen

Sone 3. Bjørker foran låven

To halvstore hengebjørker står foran låven. Den ene bjørken har mellom-grov bark, men ingen av de to er hule.

Figur 6. Bilder av bjørkene ved inngangen til låven. T. v.: Bilde av stammene. T. h.: Bilde av kronene. Begge foto: Line Klausen

Sone 4. Gammel bjørk

En gammel bjørk står ved inngang til tunet. Den har ikke sprekkebark, men bjørken er synlig hul med flere åpninger – noe som er bra for det biologiske mangfoldet. Bjørken er stor, med 247 cm i omkrets ved brysthøyde (130 cm over bakken). Stor lindelav (LC) vokser på stammen. Dette er den største og biologisk mest verdifulle av bjørkene på tunet. Bjørken er ikke omfattet av forskriften om utvalgte naturtyper, men den kunne muligens kvalifisert som naturtype etter DN-Håndbok 13. Bjørken er likevel viktig for det biologiske mangfoldet på Nordre Nes gård.

Figur 7. Bilder av den store, gamle bjørken ved innkjøringen til tunet. De to bilder t. v.: Bilder av synlige hulrom. De to bilder til t. h.: Bilder av kronen og omgivelsene. Alle foto: Line Klausen

Sone 5. Hassel

I utkanten av den engpregete vegetasjonen står en mellomstor hassel. Hasseln har tykke stammer, og et godt samfunn av bustehetter (moser). Treet er hårdt beskåret. Med fordel kan døde greiner få bli igjen fremover for å øke naturmangfoldet. Putekjuke (LC), vokser på hasselen.

Figur 8. Bilder av den halvstore hasseln som står i utkanten av tunet. T. v.: Hasseltreet med flere store greiner. T. h.: Nærbilde av putekjuke (LC). Begge foto: Line Klausen

Kartlegging av naturtyper

Det ble ikke funnet utvalgte naturtyper i henhold til [Naturmangfoldloven](#) og [Forskrift om utvalgte naturtyper](#). Det ble heller ikke registrert områder etter DN-Håndbok 13 kartlegging, utover de to spisslønnene som var registrert fra før. Den største av bjørkene (nr. 4) er på grensen til å kunne kartlegges etter DN13.

3.2 Artsmangfold

Resultat fra feltbefaring viste én rødlistet art: et asketre (EN – se vedlegg 2 for rødlistevurdering). Asketreet er dog ganske ungt, og har derfor bare lite biologisk verdi.

Tabell 2. Interessante funn av hjemhørende arter registrert ved feltbefaringen. For rødlistevurdering, se vedlegg 2.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori
Karplanter	<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask	EN
Karplanter	<i>Galium verum</i>	Gulmaure	LC
Karplanter	<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge	LC
Lav	<i>Parmelina tiliacea</i>	Stor lindelav	LC

Tabell 3. Fremmedarter registrert ved feltbefaringen. For fremmedartkategorier, se vedlegg 1.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori
Karplanter	<i>Arctium tomentosum</i>	Ullborre	SE
Karplanter	<i>Solidago canadensis</i>	Kanadagullris	SE
Karplanter	<i>Symphytum officinale</i>	Valurt	SE
Karplanter	<i>Bromopsis inermis</i>	Bladfaks	SE

4 Vurdering av naturmangfoldet og planen

4.1 Konsekvenser av tiltaket

Bevaring av verdifulle trær

Store, gamle trær er svært viktige levesteder for en rekke sjeldne arter, særlig insekter og sopp. Det ble ikke registrert rødlistearter knyttet til spisslønnene, men det vurderes at trærne har potensiale for forekomster av slike.

De to naturtypelokalitetene med spisslønn (BN00123944 og BN00123943, sone 1) og den store, gamle bjørken (sone nr. 4) utgjør de største biologiske kvalitetene på eiendommen. Trærne bør ivaretas og rotsonen til disse bør forbli uforstyrret. Bjørken i sone nr. 4 har stor biologisk verdi, selv om den ikke kartlegges som naturtype etter gjeldende kartleggingsmetodikk.

Om det blir graving innenfor rotsonene markert på Figur 2, risikerer man at trærne svekkes og dør. Bjørkene i sone 2 og 3 samt hasselen i sone 5 har en viss naturverdi i form av deres størrelse og alder, men ikke på nivå med de to lønnene og den største bjørka. Etter plantegningen (mottatt d. 15. november per e-post) skal de to bjørkene i sone 3 på Figur 2 fjernes i forbindelsen med ombyggingen av låven. Dette vil innebære en negativ, men begrenset, konsekvens for det biologiske mangfoldet i området. For å ta vare på naturmangfoldet bør store, gamle trær skjøttes med hensikt om å oppnå maksimal levetid og habitat for rødlistete sopp, moser, lav og insekter. Det vil også være en fordel for artsmangfoldet å spare døde trær, grove døde greiner etc. Større greiner som beskjæres eller brykkes av bør legges i nærheten av trærne, da disse er viktige levehabitater for sopp og insekter. Biofokus anbefaler generelt å la flest mulig store trær stå igjen for å opprettholde det biologiske mangfoldet i lokalområdet. Trærne i sone 1 og 4 bør i tillegg fortsette å være fristilt fra utskygging av andre trær for å sikre soleksponering, hvilket er viktig for bl.a. insekter og lav.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Planområdet er kartlagt for forekomst av naturtyper og biologisk verdi. Bortsett fra to DN-13 kartlagte spisslønn, var det ingen artsregistreringer for prosjektområdet fra tidligere. Egne feltregistreringer gav dog et godt bilde av både forekomster og potensial. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som godt nok til å kunne vurdere områdets naturverdi og konsekvenser av tiltaket.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Det er ikke registrert viktige naturtyper som ikke var kjent fra før eller arter i området og tiltaket vil ikke påvirke biologisk mangfold i stor grad. Det vurderes at planene ikke vil øke den samlede belastningen på viktige økosystemer, men det påpekes samtidig at alle planer som berører natur vil redusere det samlede naturarealet til en viss grad.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Behov for føre-var baseres på vurderinger av både kunnskapsgrunnlaget og samlet belastning. Et akseptabelt kunnskapsgrunnlag kan i en del tilfeller medføre at føre-var-prinsippet faller bort. Vesentlig samlet belastning på området eller for spesielle arter eller naturtyper kan medføre behov for føre-var-hensyn, selv om kunnskapsgrunnlaget er godt.

4.2 Forbedringspotensial for semi-naturlig eng

Grunneier kan forsterke engpreget ved å begynne å skjøtte dette arealet som slåttemark. Slått gjøres en-to ganger i året (sensommer og evt. en gang til tidlig høst), med etterfølgende fjerning av høyet (og derved næringsstoffer). Fjerning av næringsstoffer vil over tid forbedre levevilkårene til en rekke eng-tilknyttede blomsterplanter og insekter, og høyne kvaliteten på området.

4.3 Håndtering av fremmede arter

Det er et flertall funn av fremmede arter i nordlige del av planområdet. Det er viktig at håndtere masser med fremmede arter på en slik måte at man ikke utilsiktet sprer frø eller plantedeler av disse artene i anleggsfasen. Infiserte jordmasser kan måtte håndteres med stor forsiktighet for å unngå spredning og nyetablering i området eller spredning til nye områder. Spredning kan skje både ved graving i jordmasser, flytting av jordmasser og via jord som følger med biler, maskiner og øvrig anleggsutstyr. Ved graving er det viktig at massene håndteres lokalt eller deponeres i allerede infiserte områder slik at fremmede arter ikke spres til nye områder. I den grad det skal tilføres masser i området er deponering/gjenbruk lokalt under dekke av rene masser ofte beste løsning (Misfjord & Angell-Petersen, 2018).

Jord fra området markert som skrotemark i Figur 2, kan om den blir på grunnen legges som toppmasser der det skal bli gressplen som klippes regelmessig. Alternativt kan det bli deponert til et varig deponi etter gjeldende regler i Bærum kommune.

For å bekjempe fremmede arter som allerede har etablert seg i området bør man følge faglige råd som er tilpasset hver art eller artsgruppe. Informasjon om bekjempelse av fremmede arter finnes i utredning fra NINA fra 2017 (Blaalid, 2017), Fylkesmannens handlingsplan mot fremmede skadelige arter i Oslo og Akershus (Fylkesmannen i Oslo og Akershus, 2010) og i faktablad fra Fagus.

For å unngå fremtidig spredning av fremmede arter er det viktig å være bevisst ved beplantning i området. Fremmede treslag, busker eller stauder med høy eller svært høy risikokategori bør unngås helt. Det beste ville være å unngå alle fremmede arter og kun bruke stedegne arter. Dette for å unngå at arealet i fremtiden blir en kilde til spredning av fremmede arter.

5 Referanser

- Artsdatabanken. (2018). *Norsk rødliste for Naturtyper 2018*.
<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*.
<https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken. (2023). *Fremmedartslista 2023*.
<https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2023>
- Artsdatabanken og GBIF Norge. (2023). *Artskart—Internettportal for artssøk*.
<https://artskart.artsdatabanken.no/>
- Biofokus. (2014). *Naturtyper i skog: Utkast til faktaark for skogtyper i revidert DN-håndbok 13, pr 30.12.2014*. Miljødirektoratet.
- Blaalid, R. (2017). *Fremmede skadelige karplanter – Bekjempelsesmetodikk og spredningshindrende tiltak*. – NINA Rapport 1432. 87 s.
- Direktoratet for Naturforvaltning. (2007). *Kartlegging av naturtyper—Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. Utgave 2006 (oppdatert 2007)* [DN-håndbok 13.]. Direktoratet for Naturforvaltning.
- Framstad, E., Blom, H., Brandrud, T. E., Bär, A., Erikstad, L., Johansen, L., Stabbetorp, O., Øien, D.-I., & Aarrestad, P. A. (2019). *Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. Forslag til kriterier for lokalitetskvalitet for reviderte naturtyper*. NINA Rapport 1652. Norsk institutt for naturforskning.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus. (2010). *Handlingsplan mot fremmede skadelige arter i Oslo og Akershus Rapport 2/2010* (s. 84).
- Løvseth Og Partnere As. (2023). *Kunngjøringsannonse*. Dokument 23/219586 - Kunngjøringsannonse - Neslia 46-48 - detaljregulering | Bærum kommune.
https://tjenester.baerum.kommune.no/innsyn/byggesak/wfinnsyn.ashx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2020996818&
- Miljødirektoratet. (2015). *Veileder for kartlegging, verdisseting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann*. (s. 38).
- Miljødirektoratet. (2023a). *Kartleggingsinstruks. Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. Miljødirektoratet veileder* (M-2209 2023; s. 374).
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2022/januar/kartleggingsinstruks-kartlegging-av-terrestriske-naturtyper-etter-nin/>
- Miljødirektoratet. (2023b). *Naturbase*.
<https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>
- Misfjord, K., & Angell-Petersen, S. (2018). *Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter* (M-982). Sweco.

Vedlegg 1. Kategorier for fremmede arter

Fremmedartslista for Norge (Artsdatabanken 2018a) lister og risikovurderer arter som bevisst eller ubevisst er innført til Norge ved hjelp av mennesket, etter år 1800.

Dette betyr at alle arter som er tatt inn i Norge etter 1800 betegnes som fremmede arter. De fremmede artene blir vurdert etter invasjonspotensial og økologisk effekt og blir satt i en kategori som viser hvilken grad av trussel arten utgjør for norsk natur. Invasjonspotensial angir sannsynlighet for artens spredning og etablering i naturen, og sannsynlig hastighet for invasjonen. Økologisk effekt viser i hvilken grad den fremmede arten kan påvirke stedegne arter og naturtyper.

Tabell 1. Kategorier i Fremmedartslisten for Norge 2018.

FA-kategori	Kategori	Forklaring
SE	Svært høy risiko (Severe impact)	Fremmede arter med en svært høy risiko er faktiske eller potensielle økologiske skadegjørere og har potensial til å etablere seg over store områder.
HI	Høy risiko (High impact)	Fremmede arter med høy risiko har stor spredning med en viss økologisk effekt, eller stor økologisk effekt med en begrenset spredning
PH	Potensielt høy risiko (Potentially high impact)	Fremmede arter med potensielt høy risiko har enten store økologiske effekter, kombinert med et lite invasjonspotensial, eller et stort invasjonspotensial, men ingen kjente økologiske effekter.
LO	Lav risiko (Low impact)	Fremmede arter med lav risiko er ikke dokumentert å ha noen vesentlig negativ påvirkning på norsk natur.
NK	ingen kjent risiko (No known impact)	Fremmede arter uten kjent risiko har ingen kjent spredningspotensial og ingen kjente økologiske effekter

Vedlegg 2. Kategorier for rødlistearter

Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) lister og vurderer norske arters risiko for utryddelse. For å vurdere en spesifikk arts risiko for utryddelse vurderes grovt sett artens sjeldenhet, tilbakegang og leveområdets størrelse og fragmentering. Målsettingen med den nasjonale rødlisten er å sikre at artene ikke forsvinner fra landet.

Artene på rødlisten er rangert i seks kategorier. Kategoriene viser hvor høy risiko artene i kategorien har for å dø ut, forutsatt at forholdene ikke endres.

Tabell 4. Kategorier for arter som er rødlistet.

RL-kategori	Rødlistekategori	Forklaring
RE	Regionalt utdødd (Regionally Extinct)	Arter som er utdødd som reproduserende i landet. Ifølge IUCN skal denne kategorien kun benyttes når det ikke er spor av tvil om at arten er utryddet i landet. I tillegg skal arten ha produsert i Norge de siste 200 årene.
CR	Kritisk truet (Critically Endangered)	Arter som har ekstremt høy risiko for å dø ut (50 % sannsynlighet for utdøing innen 3 generasjoner og minimum ti år)
EN	Sterkt truet (Endangered)	Arter som har svært høy risiko for å dø ut (20 % sannsynlighet for utdøing innen 5 generasjoner, minimum 20 år).
VU	Sårbar (Vulnerable)	Arter som har høy risiko for å dø ut (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).
NT	Nær truet (Near Threatened)	En art er nær truet når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå, eller i nær framtid.
DD	Datamangel (Data Deficient)	En art settes til kategori datamangel når usikkerhet om artens korrekte kategoriplassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

Tabell 5. Kategorier for arter som ikke er rødlistet.

Kategori	Kategori	Forklaring
NE	Ikke vurdert (Not Evaluated)	Arter som ikke har blitt vurdert. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet (Not Applicable)	Arter som ikke skal vurderes på nasjonalt nivå. I hovedsak fremmede arter hvilket er arter som er kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800.
LC	Livskraftig (Least Concern)	Dette er arter som ikke er direkte truet og har livskraftige bestander i Norge.

Biofokus

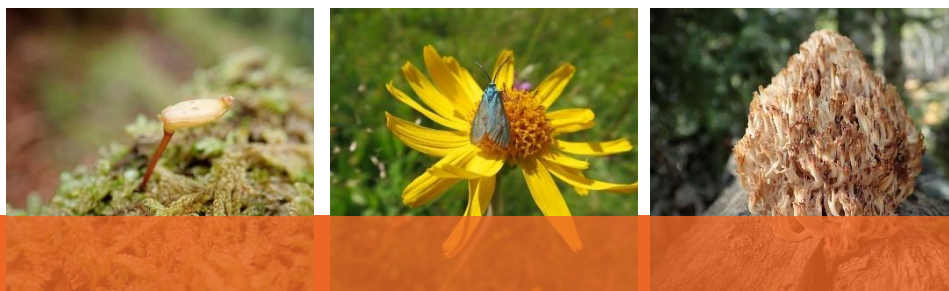
– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2021–001

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8209-919-6 **ISBN MÅ OPPDATERES MANUELT**

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no